

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG.411.006.06.2022

Pan Sławomir Trojanowski
Prezes Zarządu

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „USKOM”
Sp. z o.o. w Kozuchowie
ul. Elektryczna 9, 67-120 Kozuchów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/22/004 – Udzielanie ulg w spłacie należności cywilnoprawnych przez organy gmin województwa lubuskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „USKOM” Sp. z o.o. w Koźuchowie ¹ , ul. Elektryczna 9, 67-120 Koźuchów.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sławomir Trojanowski, Prezes Zarządu ² , od 10 czerwca 2015 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Przestrzeganie obowiązujących w gminie uregulowań w zakresie udzielania ulg w spłacie należności cywilnoprawnych.
Okres objęty kontrolą	Kontrolą zostaną objęte lata 2019-2022 (do czasu zakończenia kontroli, z uwzględnieniem zdarzeń z okresu wcześniejszego, jeżeli miały istotny wpływ na zagadnienia objęte kontrolą NIK).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Ewa Grosse, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/115/2022 z 7 listopada 2022 r. (akta kontroli str.1-4)

---

¹ Dalej: *Spółka*.

² Dalej: *Prezes*.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie sposób prowadzenia przez Spółkę, w latach 2020-2022 (do 30 listopada), postępowań w sprawie udzielania ulg w spłacie należności cywilnoprawnych.

Negatywna ocena NIK wynika przede wszystkim z dużej liczby udzielonych ulg w spłacie należności niezgodnie z obowiązującymi w Gminie Koźuchów⁵ uregulowaniami w zakresie udzielania ulg w spłacie należności cywilnoprawnych⁶, tj. m.in. z przekroczeniem uprawnień dotyczących organu uprawnionego do udzielania ulgi⁷ (97,5% objętych badaniem spraw), bez przeprowadzenia szczegółowego wyjaśnienia okoliczności sprawy w zakresie wykazania przesłanek (*ważny interes dłużnika* lub *interes publiczny*) uprawniających do zastosowania ulgi (100% objętych badaniem spraw). Od dłużników nie egzekwowano również wymaganych dokumentów, w tym wniosku wraz z uzasadnieniem (80% objętych badaniem spraw) i informacji o sytuacji majątkowej dłużnika (100% objętych badaniem spraw).

Spółka zawierając z dłużnikami ugody w sprawie rozłożenia zaległości na raty wprawdzie zapobiegała przedawnieniu zaległości, a w przypadku niewywiązywania się przez dłużników z obowiązków wynikających z zawartych ugód⁸ podejmowała działania windykacyjne (w zakresie uzgodnionym z Gminą) oraz zapobiegające pogłębianiu zadłużenia, niemniej jednak w czterech przypadkach działania windykacyjne podjęto ze zwłoką (25% ugód zawartych z dłużnikami, które przestały obowiązywać), natomiast w pięciu przypadkach do czasu kontroli NIK nie podjęto żadnych działań (31,2% ugód zawartych z dłużnikami, które przestały obowiązywać).

Sporządzane przez Spółkę i przekazywane do Urzędu Miejskiego w Koźuchowie⁹ wnioski o umorzenie należności z urzędu nie były w pełni rzetelne, gdyż zawarte w nich dane nie były szczegółowo weryfikowane, a okoliczności sprawy wyjaśniane i dokumentowane w zakresie przesłanki zastosowania ulgi (zgon dłużnika). W konsekwencji umorzona została należność w wysokości 13,6 tys. zł przy braku przesłanek zastosowania ulgi (12,5% kwoty należności ogółem¹⁰ umorzonych przez Burmistrza Koźuchowa¹¹ na wniosek Spółki).

Podkreślenia wymaga, że w toku kontroli zadeklarowano działania zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: *Gmina*.

⁶ Tj. uchwały nr LXVI/411/10 Rady Miejskiej w Koźuchowie⁶ z dnia 29 października 2010 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w należnościach pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organu i osób uprawnionych do udzielania tych ulg, dalej *uchwała w sprawie udzielania ulg*.

⁷ Tj. rozstrzygnięcie o ulgach przez Spółkę z przekroczeniem uprawnień w przypadku 39 spośród 40 objętych badaniem rozłożeń na raty należności powyżej 1 tys. zł o łącznej wartości 513 tys. zł.

⁸ Opóźnienie w płatności dwóch rat określonych w treści ugody lub zadłużenie przekraczające ich dwukrotność.

⁹ Dalej: *Urząd*.

¹⁰ Na wniosek Spółki w okresie objętym kontrolą Burmistrz umorzył z urzędu zaległości w łącznej wysokości 108,6 tys. zł.

¹¹ Dalej: *Burmistrz*.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Przestrzeganie obowiązujących w gminie uregulowań w zakresie udzielania ulg w spłacie należności cywilnoprawnych

Opis stanu faktycznego

Spółka została utworzona przez Gminę w 1995 r. jako jednoosobowa spółka Gminy¹² (całość udziałów Spółki posiada Gmina, a wysokość kapitału zakładowego wynosi 39.595.100 zł¹³). Przedmiotem działalności Spółki jest m.in.: zarządzanie i administrowanie na zlecenie (od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2022 r.) gminnym zasobem nieruchomości Gminy¹⁴, w tym budynkami wraz z lokalami mieszkalnymi i użytkowymi stanowiącymi własność Gminy oraz komunalnymi lokalami mieszkalnymi i użytkowymi w budynkach wspólnot mieszkaniowych.

Nadzór nad działalnością Spółki stosownie do uregulowań zawartych w ustawie z dnia 9 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej¹⁵ oraz aktu przekształcenia przedsiębiorstwa komunalnego w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością sprawuje Rada Nadzorcza powoływana przez Zgromadzenie Wspólników, które zatwierdza sprawozdania Zarządu Spółki z jej działalności oraz sprawozdania finansowe za ubiegły rok obrachunkowy.

(akta kontroli str. 5-12, 17-43)

Stosownie do postanowień umowy, w której Gmina przekazała Spółce w zarząd gminny zasób nieruchomości wpływy z czynszów i innych opłat za lokale komunalne stanowiły dochody Gminy, a do obowiązków Spółki należało m.in. naliczanie i pobieranie czynszów i innych opłat za najem i użytkowanie lokali, windykacja należnych Gminie opłat za najem lub bezumowne użytkowanie lokali oraz składanie do Urzędu miesięcznych sprawozdań obejmujących zestawienie najemców/użytkowników posiadających zaległości.

(akta kontroli str. 44-64)

W okresie objętym kontrolą obowiązywały zasady, sposób i tryb udzielania ulg w spłacie należności cywilnoprawnych określone w uchwale w sprawie udzielenia ulg.

W Spółce nie wprowadzono wewnętrznych procedur dotyczących:

- umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności cywilnoprawnych;
- monitorowania i windykowania należności wymagalnych.

Obowiązywał natomiast wzór ugody, zawieranej z dłużnikami w celu rozłożenia zaległości na raty, przy czym nie był on w pełni zgodny z postanowieniami uchwały w sprawie udzielania ulg, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”- pkt 1.

(akta kontroli str. 65-69, 137-139)

W latach 2020-2022 (do 30 listopada) w Spółce:

- nie umarzono należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przy czym na podstawie informacji otrzymywanych z Urzędu o zwolnieniach z opłat z tytułu czynszu w związku z pandemią Covid-19 dokonanych przez Burmistrza, wyksięgowano należności w łącznej kwocie 21,6 tys. zł (powyższe

¹² Wskutek przekształcenia Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Koźuchowie.

¹³ Wg stanu na 9 listopada 2022 r.

¹⁴ Na podstawie umowy nr FI.272.14.2019 zawartej 16 grudnia 2019 r.

¹⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 679.

dotyczyło sześciu najemców, tj. pięciu w 2020 r., których zwolniono z zapłaty należności w łącznej wysokości 20,1 tys. zł oraz jednego najemcy w 2021 r., którego zwolniono z zapłaty czynszu w wysokości 1,5 tys. zł);

- nie odraczano terminów płatności;
- w 80 przypadkach zaległości w łącznej wysokości 609,1 tys. zł rozłożono na raty, tj. w 2020 r. w 36 przypadkach na łączną kwotę 205,9 tys. zł, w 2021 r. w 18 przypadkach na łączną kwotę 100 tys. zł oraz w 2022 r. w 26 przypadkach na łączną kwotę 303,2 tys. zł;
- nie umarzono należności cywilnoprawnych z urzędu, natomiast przygotowywano i przedkładano Burmistrzowi zestawienia osób fizycznych (wraz z wnioskiem o umorzenie zaległości), które mieszkały samotnie i zmarły, na podstawie których decyzję o umorzeniu należności podejmował Burmistrz. W konsekwencji wyksięgowano należności w łącznej wysokości 108,6 tys. zł (powyższe dotyczyło zaległości 23 dłużników), w tym w 2020 r. umorzono z urzędu zaległości w łącznej wysokości 83,6 tys. zł, w 2021 r. umorzono z urzędu zaległości w łącznej wysokości 11,7 tys. zł oraz w 2022 r. umorzono z urzędu zaległości w łącznej wysokości 13,3 tys. zł). Badanie dokumentacji Spółki wykazało, że sporządzenie wykazów osób fizycznych (wraz z wnioskiem o umorzenie zaległości), które mieszkały samotnie i zmarły, na podstawie których decyzję o umorzeniu należności podejmował Burmistrz, nie było poprzedzone szczegółowym wyjaśnieniem okoliczności sprawy w zakresie przesłanek zastosowania ulgi i ich analizą¹⁶, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości” - pkt 3.

(akta kontroli str. 70-123, 137-139)

Badaniem w zakresie zgodności z zasadami i trybem określonym w uchwale w sprawie udzielania ulg objęto dokumentację dotyczącą rozłożenia na raty 40 największych kwotowo zaległości w łącznej kwocie 527,9 tys. zł (86,7% kwoty wszystkich zaległości rozłożonych na raty w latach 2020-2022).

Objęte badaniem ulgi dotyczyły rozłożenia na raty zaległości z tytułu opłat za najem lokali mieszkalnych.

(akta kontroli str. 71-79)

W wyniku badania ustalono m.in., że:

- w jednym przypadku, po uzyskaniu zgody Burmistrza, podpisano z dłużnikiem ugodę w sprawie rozłożenia zaległości w wysokości 14,9 tys. zł na raty, natomiast w pozostałych 39 przypadkach dotyczących zaległości w wysokości od 3,3 tys. zł do 52,3 tys. zł udzielano ulg w spłacie należności cywilnoprawnych (zawierano ugody z dłużnikami) bez względu na wysokość kwoty należności, pomimo iż organem uprawnionym do udzielenia ulgi w przypadku należności powyżej 1 tys. zł był Burmistrz, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości” - pkt 1;
- w żadnym przypadku udzielenie ulgi nie zostało poprzedzone szczegółowym wyjaśnieniem i udokumentowaniem okoliczności sprawy w zakresie wykazania przesłanek (*ważny interes dłużnika* lub *interes publiczny*) uprawniających do

¹⁶ Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 uchwały w sprawie udzielania ulg należności mogą być umarzane w całości z urzędu, jeżeli osoba fizyczna zmarła, nie pozostawiając żadnego majątku albo pozostawiła majątek niepodlegający egzekucji na podstawie odrębnych przepisów, albo pozostawiła przedmioty codziennego użytku domowego, których łączna wartość nie przekracza kwoty 6 tys. zł. Ponadto do umarzania z urzędu należności stosuje się odpowiednio § 3 ust. 5 ww. uchwały, który stanowi, że w przypadku, gdy oprócz dłużnika głównego są zobowiązane inne osoby, należności mogą zostać umorzone tylko wtedy, gdy warunki umarzania są spełnione wobec wszystkich zobowiązanych.

zastosowania ulgi i ich analizą, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości” - pkt 1;

- w ośmiu przypadkach wnioskodawcy złożyli pisemny wniosek o udzielenie ulgi w spłacie, przy czym Spółka nie wzywała wnioskodawców o przedłożenie dodatkowych dokumentów potwierdzających wskazane w nim okoliczności; w pozostałych 32 przypadkach jedynym dokumentem w sprawie była zawarta z dłużnikiem ugoda w sprawie udzielenia ulgi, a ponadto w żadnym przypadku nie wymagano od wnioskodawców informacji o sytuacji majątkowej (wg wzoru określonego w załączniku do uchwały w sprawie udzielania ulg), co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”, - pkt 1;
- w czterech przypadkach w wyniku zawartej ugody dłużnicy spłacili swoje zaległości, w 20 przypadkach zawarte ugody były w trakcie realizacji¹⁷ (dłużnicy regularnie dokonywali zapłaty rat w ustalonych terminie i wysokości), a w pozostałych 16 przypadkach, w wyniku opóźnień w spłacie bądź braku wpłaty dwóch rat, ugoda utraciła ważność powodując tym samym natychmiastową wymagalność pozostałej części zadłużenia.

Spółka w siedmiu z ww. przypadków podjęła niezwłocznie działania windykacyjne wobec dłużników (monit telefoniczny, wezwania do zapłaty, przedsądowe wezwania do zapłaty), w czterech przypadkach działania windykacyjne podejmowano ze zwłoką, tj. w terminie odpowiednio dwóch, czterech, siedmiu i 23 miesięcy od dnia, w którym należności stały się wymagalne, a w pozostałych pięciu przypadkach Spółka nie podjęła żadnych działań windykacyjnych wobec dłużników, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości” - pkt 2.

(akta kontroli str. 71-79, 128-139)

W okresie objętym kontrolą wystąpił jeden przypadek zawarcia ugody sądowej, w wyniku której pozwana (osoba fizyczna) zobowiązała się zapłacić Gminie reprezentowanej przez Spółkę kwotę w wysokości 6,5 tys. zł tytułem należności głównej i 0,6 tys. zł tytułem zwrotu części kosztów procesu z ustaleniem, że ww. kwota płatna będzie w 71 miesięcznych ratach.

(akta kontroli str.124-126)

W Spółce w latach 2020-2022 (do 30 listopada) nie wystąpiły przypadki udzielania ulg w spłacie należności cywilnoprawnych, które stanowiłyby pomoc publiczną.

(akta kontroli str. 70-73)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Spółce nie przestrzegano obowiązujących w Gminie uregulowań w zakresie udzielania ulg w spłacie należności cywilnoprawnych, gdyż:
  - a) rozkładano na raty należności (39 spośród 40 badanych ulg w spłacie należności cywilnoprawnych o łącznej wartości 513 tys. zł), pomimo iż kwota należności przekraczała 1 tys. zł, co stanowiło naruszenie § 5 uchwały w sprawie udzielania ulg, który stanowi, że organem uprawnionym do udzielenia ulgi w przypadku należności powyżej 1 tys. zł jest Burmistrz;
  - b) w żadnym przypadku udzielenie ulgi nie zostało poprzedzone szczegółowym wyjaśnieniem okoliczności sprawy w zakresie wykazania przesłanek (*ważny interes dłużnika* lub *interes publiczny*) uprawniających do zastosowania ulgi

¹⁷ Wg stanu na 30 listopada 2022 r.

i ich analizą¹⁸, co stanowiło naruszenie § 3 ust.1 uchwały w sprawie udzielania ulg, który stanowi, że należności mogą być rozkładane na raty w przypadkach uzasadnionych *ważnym interesem dłużnika* lub *interesem publicznym*;

- c) nie zachowano zasady pisemności postępowania, gdyż nie wyegzekwowano od dłużników przedłożenia dokumentów wymaganych uchwałą w sprawie udzielania ulg, tj. wniosku z uzasadnieniem (32 spośród 40 spraw, tj. 80% objętych badaniem) oraz informacji o sytuacji majątkowej według wzoru określonego w załączniku do uchwały w sprawie udzielania ulg (wszystkie sprawy, tj. 100% objętych badaniem);
- d) przyjęty do stosowania wzór umowy zawieranej z dłużnikami w celu rozłożenia zaległości na raty, a w konsekwencji wszystkie zawarte z dłużnikami umowy zawierały zapis, który stanowił, że umowa przestaje obowiązywać i cała należność staje się natychmiastowo wymagalna, jeżeli nastąpi opóźnienie w płatności przynajmniej dwóch rat określonych w umowie lub zadłużenie z tytułu niezapłaconych rat przekroczy ich dwukrotność, podczas gdy w § 3 ust. 3 uchwały w sprawie udzielania ulg określono, że jeżeli dłużnik nie zapłacił którejkolwiek z rat w wyznaczonym terminie albo w pełnej wysokości, niespłacona należność staje się natychmiast wymagalna w całości wraz z należnymi odsetkami, liczonymi od dnia następującego po upływie pierwotnego terminu wymagalności do dnia zapłaty.

(akta kontroli str. 71-79, 128-139)

Prezes wyjaśnił, że: *Przy zawieraniu umów z dłużnikami w sprawie rozłożenia zaległości na raty kierowaliśmy się przede wszystkim tym, by zabezpieczyć interes Gminy i nie dopuścić do przedawnienia zaległości (w § 1 pkt. 2 zawieranej umowy najemca uznaje w całości zadłużenie wskazane w umowie i oświadcza, że nie wnosi co do jego wysokości żadnych zastrzeżeń oraz zrzeka się korzystania zarzutu przedawnienia). Należy nadmienić, że najemcy korzystający z zasobu lokalowego Gminy to osoby częstokroć w bardzo trudnej sytuacji majątkowej i życiowej, a rozłożenie zaległości na raty z pewnością zwiększa szansę na wyegzekwowanie od dłużników niezapłaconych należności. Niemniej jednak błędem z naszej strony było nieprzestrzeganie postanowień uchwały Rady Miejskiej określającej zasady, sposób i tryb udzielania ulg w należnościach pieniężnych mających charakter cywilnoprawny i deklaruję, że zostanie przez nas zmieniony wzór umowy tak by był on zgodny z postanowieniami uchwały, w prowadzonych sprawach będą egzekwowane od dłużników dokumenty wymagane uchwałą, udzielenie ulgi będzie każdorazowo poprzedzone badaniem w zakresie przesłanek zastosowania ulgi, a w przypadku należności powyżej 1 tys. zł umowa z dłużnikiem zostanie zawarta jedynie po uzyskaniu zgody organu uprawnionego, tj. Burmistrza.*

(akta kontroli str. 137-139)

2. W przypadku dziewięciu spośród 16 umów zawartych z dłużnikami, które przestały obowiązywać, a należności objęte umową stały się natychmiastowo wymagalne z uwagi na opóźnienie w płatności dwóch rat określonych w treści umowy lub zadłużenie przekraczające ich dwukrotność (§1 ust. 5 umowy), nie podjęto żadnych działań windykacyjnych (pięć spraw¹⁹) bądź podejmowano je ze zwłoką

¹⁸ Dotyczyło udzielenia ulg w spłacie należności cywilnoprawnych o łącznej wartości 527,9 tys. zł.

¹⁹ W przypadku umowy z 18 maja 2020 r. na kwotę 5,9 tys. zł od dnia, w którym należność stała się natychmiastowo wymagalna upłynęło 28 miesięcy, w przypadku umowy z 22 czerwca 2020 r. na kwotę 5,2 tys. zł upłynęło 27 miesięcy, w przypadku umowy z 17 listopada 2020 r. na kwotę 34,9 tys. zł upłynęło 20 miesięcy, umowy z 17 marca 2021 r. na kwotę 11,5 tys. zł upłynęło 18 miesięcy, a umowy z 13 grudnia 2021 r. na kwotę 5,7 tys. zł upłynęło 5 miesięcy.

(4 sprawy²⁰), pomimo iż do obowiązków Spółki wynikających z umowy o zarządzanie i administrowanie gminnym zasobem nieruchomości²¹ w zakresie obsługi finansowej należała windykacja należnych Gminie opłat za najem lub bezumowne użytkowanie lokali (§ 4 ust. 2 pkt 11 ww. umowy) po uprzednim ustaleniu kosztów windykacji z Gminą (§ 5 ust. 2 ww. umowy).

(akta kontroli str. 128-139)

Prezes wyjaśnił, że: *W wymienionych przypadkach nie wzywaliśmy lokatorów do zapłaty należności głównie z uwagi na wiedzę o ich trudnej sytuacji życiowej i stanie majątkowym uniemożliwiającym spłatę zadłużenia, w jednym przypadku lokator opuścił lokal i nieznane nam było jego miejsce pobytu. W celu zabezpieczenia interesu Gminy, podjęliśmy działania polegające na zamianie lokali na mniejsze lub takie, w których dłużnik nie był głównym najemcą, tak by nie dopuścić do pogłębienia zadłużenia. Podczas spotkań roboczych z Burmistrzem ustalono, iż w przypadku dłużników znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, a szansa na wyegzekwowanie od nich należności jest znikoma, nie będziemy podejmować dalszych działań windykacyjnych z uwagi na związane z tym wysokie koszty. Opóźnienia w wysyłaniu wezwań do zapłaty i monitach telefonicznych wynikały głównie z natłoku obowiązków.*

(akta kontroli str. 137-139)

3. Wykazy osób fizycznych wraz z wnioskiem o umorzenie należności z urzędu sporządzane i przekazywane przez Spółkę do Urzędu, na podstawie których decyzję o umorzeniu należności podejmował Burmistrz, nie były rzetelne, gdyż ich sporządzenie nie było poprzedzone szczegółowym wyjaśnieniem i udokumentowaniem okoliczności sprawy w zakresie przesłanek zastosowania ulgi i ich analizą. W wykazie przekazanym do Urzędu pismem nr ZGM.3121.163.2020.LCz z 28 października 2020 r. celem podjęcia przez Burmistrza decyzji o umorzeniu z urzędu zaległości dłużników, którzy zmarli i nie pozostawili po sobie żadnego majątku wykazano bowiem zaległość w wysokości 13,6 tys. lokatora, którego miejsce pobytu nie było znane, jednakże brak było jakichkolwiek dowodów, które potwierdzałyby jego zgon²², a Burmistrz pismem nr GK.7146.09.2020.AZ z 30 października 2020 r. na podstawie ww. wniosku podjął decyzję o umorzeniu ww. należności z urzędu wskazując jako przesłankę zgon dłużnika.

(akta kontroli str. 81-123, 137-139)

Prezes wyjaśnił, że: *W Spółce nie prowadzono postępowań, w wyniku których umorzone zostałyby jakiegokolwiek należności Gminy. O umorzeniu zaległości stanowiącej należność Gminy każdorazowo decydował Burmistrz, a Spółka przekazywała jedynie dane, którymi dysponowała po przeprowadzeniu wizji lokalnych bądź uzyskała je od członków rodziny najemcy. W przypadku ww. lokatora informacje o jego śmierci, którą przekazaliśmy do Urzędu uzyskaliśmy od członków jego rodziny.*

(akta kontroli str. 137-139)

²⁰ W przypadku ugody z 12 lutego 2020 r. na kwotę 5,1 tys. zł po upływie 23 miesięcy, ugody z 20 maja 2020 r. na kwotę 7,6 tys. zł po upływie 7 miesięcy, ugody z 7 lipca 2020 r. na kwotę 7,4 tys. zł po upływie 4 miesięcy, a ugody z 24 czerwca 2020 r. na kwotę 14,9 tys. zł po upływie 2 miesięcy.

²¹ Umowa nr FI.272.14.2019 z 16 grudnia 2019 r.

²² W oparciu o dane z Systemu Ewidencji Ludności (SELWIN) pozyskane na dzień 23 listopada 2022 r.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, nie formułuje uwag, natomiast na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, sformułowała następujące wnioski:

Wnioski

1. Przestrzeganie właściwości organu uprawnionego do udzielania ulg w spłacie należności cywilnoprawnych zgodnie z wymogami określonymi w uchwale w sprawie udzielania ulg.
2. Udzielanie ulg w spłacie należności cywilnoprawnych wyłącznie po uprzednim wykazaniu przesłanek uprawniających do zastosowania ulgi.
3. Egzekwowanie od dłużników przedkładania dokumentów wymaganych uchwałą w sprawie udzielania ulg oraz dokonywanie weryfikacji wniosku o udzielenie ulgi w zakresie jego kompletności.
4. Dostosowanie wzoru ugody zawieranej z dłużnikami w celu rozłożenia zaległości na raty do wymogów zgodnych z uchwałą w sprawie udzielania ulg.
5. Podejmowanie działań windykacyjnych w przypadku gdy ugody w sprawie rozłożenia na raty utraciły moc, a należności stały się natychmiastowo wymagalne.
6. Przekazywanie do Urzędu rzetelnych danych w zakresie przesłanek do podjęcia decyzji o umorzeniu należności z urzędu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, 20 grudnia 2022 r.

Kontroler
Ewa Grosse
specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Dyrektor
Andrzej Aleksandrowicz